

**OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM W 2010 R.****AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**

Według stanu na 31 XII 2010 r. w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej działało 1447 placówek, więcej o 1,5% niż rok wcześniej. Zwiększyła się liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej (o 5,1%), a zmniejszyła się publicznych (o 9,7%). W strukturze podmiotów niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej stanowiły 56,9%.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna – udzielanie przez świadczeniodawców świadczeń opieki zdrowotnej osobom niewymagającym leczenia w warunkach całodobowych lub całodziennych.

Podstawowa opieka zdrowotna – świadczenia zdrowotne profilaktyczne, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej, rodzinnej i pediatrii, udzielane w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.

Świadczenia specjalistyczne – świadczenia opieki zdrowotnej udzielane we wszystkich dziedzinach medycyny z wyłączeniem świadczeń udzielanych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

Tabl. 1. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010		2009=100
	2009	liczba	
Ogółem	1425	1447	101,5
zakłady opieki zdrowotnej	949	973	102,5
publiczne	165	149	90,3
niepubliczne	784	824	105,1
praktyki lekarskie (indywidualne i grupowe) ^a ...	476	474	99,6

a Dane nie obejmują praktyk działających wyłącznie w ramach środków niepublicznych.

Liczba porad udzielonych w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej spadła w stosunku do roku poprzedniego o 2,1%. Mieszkańcy województwa lubelskiego najczęściej korzystali z porad w niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej (67,1% ogółu porad). Udzielono w nich 81,2% ogółu porad z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, 47,6% specjalistycznych porad lekarskich oraz 56,4% porad stomatologicznych.

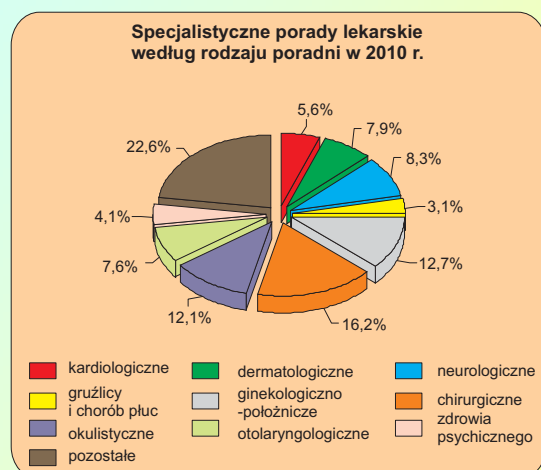
W 2010 r. przeciętnie mieszkańiec województwa skorzystał z ok. 8 porad w placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (tyle samo, co w roku ubiegłym), w tym: 4,1 u lekarza opieki podstawowej, 2,3 u lekarza specjalisty i 1,2 u stomatologa.

Tabl. 2. Porady udzielone w ambulatoryjnych zakładach opieki zdrowotnej^a

Wyszczególnienie	2010		2009=100
	2009	porady w tys.	
Ogółem	16788,8	16435,6	97,9
w poradniach:			
podstawowej opieki zdrowotnej (lekarskie)	9137,0	8901,3	97,4
specjalistycznej opieki zdrowotnej	7651,8	7534,3	98,5
lekarskie	5158,2	5046,7	97,8
stomatologiczne	2493,6	2487,6	99,8
W publicznych zakładach opieki zdrowotnej	4342,9	4137,0	95,3
w poradniach:			
podstawowej opieki zdrowotnej (lekarskie)	1598,8	1560,0	97,6
specjalistycznej opieki zdrowotnej	2744,1	2577,0	93,9
lekarskie	2589,4	2425,4	93,7
stomatologiczne	154,7	151,6	98,0
W niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej	11108,0	11035,2	99,3
w poradniach:			
podstawowej opieki zdrowotnej (lekarskie)	7400,0	7229,0	97,7
specjalistycznej opieki zdrowotnej	3708,0	3806,2	102,6
lekarskie	2312,6	2403,5	103,9
stomatologiczne	1395,4	1402,8	100,5
W ramach praktyk lekarskich^b	1337,9	1263,3	94,4
w poradniach:			
podstawowej opieki zdrowotnej (lekarskie)	138,2	112,3	81,2
specjalistycznej opieki zdrowotnej	1199,6	1151,0	95,9
lekarskie	256,2	217,8	85,0
stomatologiczne	943,4	933,2	98,9

a Bez porad udzielonych w szpitalnych izbach przyjęć.

b Dane nie obejmują praktyk działających wyłącznie w ramach środków niepublicznych.

Tabl. 3. Porady udzielone w zakładach opieki zdrowotnej oraz w ramach praktyk lekarskich według podregionów i powiatów w 2010 r.

Wyszczególnienie	Porady		
	lekarskie		stomatologiczne
	razem	w tym specjali- styczne	
w tys.			
Województwo	13948,0	5046,7	2487,6
Podregion białski.....	1778,9	511,2	263,8
Powiaty:			
białski.....	442,5	48,2	69,5
parczewski.....	210,1	66,5	36,2
radzyński.....	307,4	68,3	58,2
włodawski.....	298,7	111,5	38,6
Miasto na prawach powiatu: Biała Podlaska.....	520,2	216,7	61,3
Podregion chelmsko-zamojski ...	3870,3	1106,5	646,9
Powiaty:			
biłgorajski.....	440,0	86,0	61,2
chelmski.....	264,2	2,2	67,6
hrubieszowski.....	385,2	90,2	38,6
krasnostawski.....	415,5	113,0	39,9
tomaszowski.....	499,5	148,7	81,8
zamojski.....	388,6	18,8	96,0
Miasta na prawach powiatu: Chełm.....	625,4	203,3	122,8
Zamość.....	851,8	444,3	139,0
Podregion lubelski.....	5547,4	2563,6	1131,4
Powiaty:			
lubartowski.....	508,9	140,5	59,8
lubelski.....	597,0	112,3	113,5
łęczyński.....	357,3	102,5	57,4
świdnicki.....	445,3	133,9	60,0
Miasto na prawach powiatu: Lublin.....	3638,9	2074,3	840,8
Podregion puławski.....	2751,4	865,4	445,5
Powiaty:			
janowski.....	245,4	84,1	33,7
kraśnicki.....	644,2	174,8	86,8
lukowski.....	469,9	104,3	56,8
opolski.....	281,8	96,5	39,4
puławski.....	747,1	287,6	160,6
rycki.....	363,0	118,1	68,1

RATOWNICTWO MEDYCZNE

Szybką pomoc medyczną w nagłych przypadkach w 2010 r. świadczyło 108 zespołów ratownictwa medycznego. Na taką jednostkę przypadało przeciętnie 19,9 tys. mieszkańców (przed rokiem 19,4 tys.).

W 2010 r. zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego dokonały prawie 181 tys. wyjazdów na miejsce zdarzenia, (mniej o 2,7% niż w roku poprzednim), z czego 76,8% to wyjazdy do domu, a 5,5% do zdarzeń w ruchu uliczno-drogowym. Z ich pomocy skorzystało prawie 182 tys. osób, (mniej o 4,1% niż w 2009 r.).

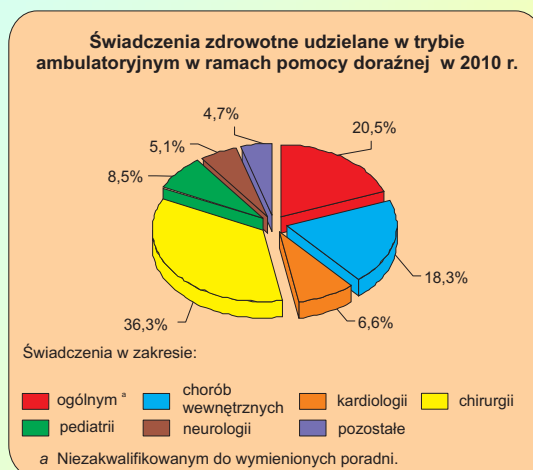
W trybie ambulatoryjnym świadczeń w nagłych wypadkach udzielało 18 izb przyjęć i 19 szpitalnych

oddziałów ratunkowych. Z ich usług skorzystało prawie 320 tys. osób, mniej o 4,6% niż w poprzednim roku. Najczęściej udzielano pomocy o charakterze chirurgicznym (36,3% ogółu świadczeń), następnie ogólnym (20,5%) i z zakresu chorób wewnętrznych (18,3%). Najrzadziej natomiast udzielano porad okulistycznych i stomatologicznych (1,1%).

Tabl. 4. Ratownictwo medyczne

Wyszczególnienie	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych	2009=100	
Zespoły ratownictwa medycznego	111	108	97,3
Izby przyjęć	16	18	112,5
Zespoły transportu sanitarnego	19	27	142,1
Wyjazdy na miejsce zdarzenia	188079	180808	96,1
w tym w:			
ruchu uliczno-drogowym.....	11010	9868	89,6
pracy.....	864	964	111,6
szkole.....	735	705	95,9
domu.....	139561	138827	99,5
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego poprzez wyjazd	189398	181608	95,9
w tym:			
kobiety.....	89973	84243	93,6
dzieci i młodzież do 18 roku życia	10672	9412	88,2
Osoby, którym udzielono świadczenia w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym w trybie ambulatoryjnym	335207	319621	95,4
w tym:			
kobiety.....	154086	142624	92,6
dzieci i młodzież do 18 roku życia	59104	58165	98,4

W 2010 r. w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 11,8% liczba dzieci i młodzieży do 18 roku życia korzystających ze świadczeń zespołów wyjazdowych oraz o 1,6% liczba takich świadczeń udzielona w trybie ambulatoryjnym.

APTEKI

Sprzedaż leków i środków medycznych w 2010 r. prowadziły 793 apteki i 51 punktów aptecznych.

Tabl. 5. Apteki i punkty apteczne^a

Wyszczególnienie	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych		
			2009=100
Apteki	788	793	100,6
w tym:			
pełniące dyżury nocne:			
stałe	14	18	128,6
okresowe	157	152	96,8
Punkty apteczne ^b	55	51	92,7
Pracujący ogółem (w aptekach i punktach aptecznych)	3069	3147	102,5
w tym:			
magistrowie farmacji.....	1667	1644	98,6
technicy farmaceutyczni	940	1031	109,7
Liczba ludności na 1 aptekę i punkt apteczny	2559	2550	99,6

a Badaniem objęte są ogólnodostępne apteki i punkty apteczne; nie wlicza się więc do nich aptek szpitalnych zaopatrujących w leki i środki medyczne stacjonarne zakłady opieki zdrowotnej.

b Zgodnie z ustawą z 6 września 2001 r. o prawie farmaceutycznym, punkty apteczne tworzone po dniu wejścia w życie ustawy mogą być usytuowane jedynie na terenach wiejskich.

W porównaniu do 2009 r. nastąpił wzrost liczby aptek o 0,6%, a spadek liczby punktów aptecznych o 7,3%. Liczba ludności obsługiwanej przez 1 placówkę zmalała. Stałe dyżury nocne pełniło tylko 2,3% aptek, a ich liczba wzrosła w stosunku do roku ubiegłego o 28,6%.

Wśród pracujących przeważali magistrowie farmacji, którzy stanowili 52,2% personelu.

ŻŁOBKI

Do systemu opieki zdrowotnej należą żłobki i oddziały żłobkowe działające przy przedszkolach. W województwie lubelskim placówki te zlokalizowane były wyłącznie w miastach.

Żłobki – jednostki udzielające świadczeń zdrowotnych obejmujących swoim zakresem działania profilaktyczne i opiekę nad dzieckiem w wieku do 3 lat, w czasie pracy rodziców lub opiekunów.

Tabl. 6. Żłobki
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych		
			2009=100
Żłobki	14	14	100,0
Oddziały żłobkowe	8	7	87,5
Miejsca rzeczywiste.....	1282	1285	100,2
Dzieci	1243	1265	101,8
Dzieci przebywające w ciągu roku	2268	2038	89,9
Osobodni pobytu w ciągu roku	182814	190961	104,5

Pomimo, że w 2010 r. ubył jeden oddział żłobkowy, wzrosła liczba miejsc rzeczywistych, przygotowanych na przyjęcie dzieci (o 0,2%). Zmniejszyła się liczba dzieci przebywających w żłobkach w ciągu roku (o 10,1%). Według stanu na koniec grudnia, miejsca wykorzystane były w 98,4% (o 1,4 pkt proc. więcej niż w grudniu 2009 r.). Przeciętny pobyt dziecka w placówce wynosił 94 dni (więcej o 13 niż w 2009 r.) W grudniu 2010 r. w miastach województwa lubelskiego na każde 1000 dzieci w wieku do 3 lat do żłobka lub oddziału żłobkowego uczęszczało 41, tj. tyle samo, co w grudniu 2009 r.

OPIEKA SPOŁECZNA

W końcu 2010 r. w województwie lubelskim działało 85 **stacjonarnych zakładów pomocy społecznej** (w tym 16 filii). Wśród nich 60,0% stanowiły domy pomocy społecznej.

Dla 58,8% placówek organem prowadzącym był samorząd terytorialny. Pozostałe prowadzone były przez: stowarzyszenia (20,0%), kościoły i związki wyznaniowe (11,8%), fundacje (7,1%) oraz osoby fizyczne i prawne (2,4%).

Placówki dysponowały łącznie ponad 5,5 tys. miejsc. Było ich więcej o 1,4% niż w roku ubiegłym.

Tabl. 7. Mieszkańcy stacjonarnych zakładów pomocy społecznej
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych		
			2009=100
Ogółem ^a	5230	5339	102,1
w tym kobiety	2369	2420	102,2
w tym w domach i zakładach dla:			
osób w podeszłym wieku	1312	1335	101,8
przewlekłe somatycznie chorych.....	687	634	92,3
dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.....	1040	1065	102,4
dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.....	370	369	99,7
przewlekłe psychicznie chorych	709	732	103,2
niepełnosprawnych fizycznie.....	272	287	105,5
matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	110	131	119,1
bezdolnych.....	705	730	103,5
z tego w wieku:			
do 18 lat	243	228	93,8
19-40	871	913	104,8
41-60	1638	1665	101,6
61-74	1179	1222	103,6
75 lat i więcej	1299	1311	100,9

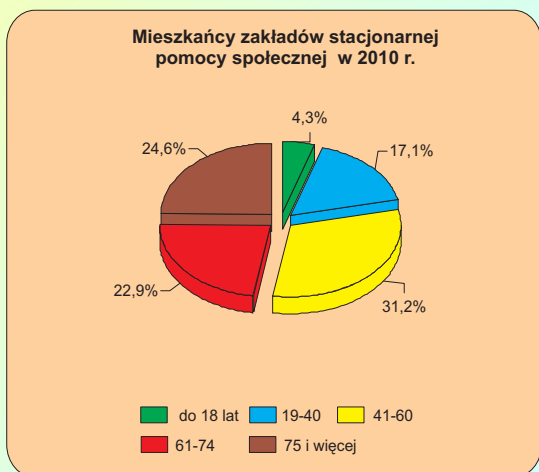
a Łącznie z filiami.

Liczba miejsc w przeliczeniu na 10 tys. ludności wyniosła 25,8 i była wyższa o 0,4 miejsca niż w 2009 r.

W końcu grudnia 2010 r. w stacjonarnych zakładach pomocy społecznej przebywało 5339 miesz-

kańców, czyli więcej o 2,1% niż przed rokiem, w tym najwięcej w domach dla osób w podeszłym wieku (25,0%).

Większość osób (79,9%) opłacało swój pobyt przynajmniej w części z dochodów własnych, ale tylko 5,9% pokrywało go w całości. Pobyt w zakładach stacjonarnej pomocy społecznej w 6,9% przypadków finansowany był w całości przez budżet gminy lub państwa, natomiast 3,2% mieszkańców takich zakładów zwolniona była z ponoszenia opłat.

Najliczniejszą grupę pod względem wieku stanowiły osoby od 41 do 60 lat (31,2%), najmniej liczną dzieci i młodzież do 18 roku życia (4,3%).

Według stanu na koniec 2010 r. na przyjęcie w placówce oczekiwało 340 osób wobec 451 osób w poprzednim roku.

Opiekę nad dziećmi i młodzieżą pozbawioną całkowicie lub częściowo opieki ze strony rodziny naturalnej, realizowaną w ramach pomocy społecznej sprawują placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz rodziny zastępcze.

Placówki interwencyjne – zapewniają na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowują diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalają wskazania do dalszej pracy z dzieckiem.

Placówki rodzinne – tworzą wielodzietną rodzinę, umożliwiającą całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniają kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych.

Placówki socjalizacyjne – zapewniają całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniają zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowują do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne.

Placówki wielofunkcyjne – zapewniają dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączą dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka.

Placówki wsparcia dziennego – działają w najbliższym środowisku dziecka, wspierają funkcje opiekuńczo-wychowawcze, świadczą opiekę dzienną i zapewniając dziecku: pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych.

W 2010 r. funkcjonowało 117 placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podobnie jak rok wcze-

śniej działało 37 placówek całodobowych oraz 80 wsparcia dziennego (o 6 więcej niż przed rokiem).

W stosunku do 2009 r. spadła o 6,6% liczba podopiecznych objętych opieką całodobową, w tym w placówkach socjalizacyjnych o 1,8%, interwencyjnych o 37,0% i wielofunkcyjnych o 12,8%, zaś wzrosła w placówkach rodzinnych o 3,8%.

Tabl. 8. Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych	2009=100	
Placówki całodobowe	1160	1083	93,4
interwencyjne	27	17	63,0
rodzinne	185	192	103,8
socjalizacyjne	433	425	98,2
wielofunkcyjne	515	449	87,2
Placówki wsparcia dziennego	2579	2622	101,7
opiekuńcze	2289	2321	101,4
specjalistyczne	290	301	103,8

W całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych 3,0% wychowanków było sierotami biologicznymi, a 26,5% – półsierotami.

Z pomocy placówek wsparcia dziennego korzystało ponad 2,6 tys. podopiecznych, a ich liczba wzrosła w porównaniu do 2009 r. o 1,7%.

Alternatywą dla systemu instytucjonalnego jest umieszczanie dzieci w **rodzinach zastępczych**.

Rodziny zastępcze – to rodziny zapewniające na czas określony opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Tabl. 9. Rodziny zastępcze
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2009	2010	
	w liczbach bezwzględnych	2009=100	
Rodziny zastępcze	1819	1686	92,7
spokrewnione z dzieckiem	1541	1420	92,1
niespokrewnione z dzieckiem	229	215	93,9
zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne oraz o charakterze pogotowia rodzinnego	49	51	104,1
Dzieci w rodzinach zastępczych	2772	2647	95,5
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	203	225	110,8

Liczba rodzin zastępczych w 2010 r. zmniejszyła się (o 7,3%), w tym w największym stopniu liczba rodzin spokrewnionych z dzieckiem (o 7,9%), zwiększyła się jedynie o 4,1% liczba rodzin zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem. Liczba wychowanków znajdujących się pod opieką rodzin zastępczych spadła o 4,5%.

*Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych
Urzędu Statystycznego w Lublinie*